

РЕШЕНИЕ

№ 565

гр. София, 30.01.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 12.11.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветанка Паунова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **8199** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Й. З., попечител на И. Н. Д. /съгласно решение № 672 XVII D 3342/15.07.2016г. на Районен съд Хановер, Федерална Република Германия/, чрез адв. А. В., срещу решение № РИВ18-ГР94-551-/6/21.05.2019г. на кмета на район „Изгрев“ Столична община (СО), с което е отказано да бъде признато наложеното от Районен съд Хановер правно ограничение по отношение на И. Д. и е отказано вписването му в нейния електронен личен регистрационен картон /ЕЛРК/.

Изложени са съображения за нищожност на оспореното решение, като постановено в противоречие с чл. 297 и чл. 298, ал. 3 от ГПК във вр. с чл. 144 и чл. 177, ал. 2 от АПК. По същество твърденията са, че със съдебен акт № 672 XVII D3342 на РС Хановер, Ф. от 15.07.2016г. на И. Н. Д. е наложено правно ограничение и са й назначени попечители Й. З. и О. Ш.. С Решение № 1976/19.03.2019г. по гр. д. № 7749/2018г. на СГС по реда на чл. 118, ал. 2 от КМЧП е признато действието на територията на Република България на Решение № 672 XVII D3342 на РС Хановер. Било е депозирано искане до кмета на р-н Изгрев, СО за вписване на наложеното правно ограничение в ЕЛРК на И. Д.. Ответникът обаче е вписал единствено в графа „Особени бележки“ решението на СГС и на РС Хановер, но не е отразил в графа „Правни ограничения“ наложеното такова. Иска се от съда да обяви оспореното Решение № РИВ18-ГР94-551-/6/21.05.2019г. за нищожно, респ. да го отмени като незаконосъобразно.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез адв. В. поддържа жалбата на заявените основания и претендира направените по делото разноси.

Ответникът – кмета на район „Изгрев“ СО, чрез процесуален представител, в писмено становище по делото и в съдебно заседание аргументира неоснователност на жалбата. По същество поддържа, че нито Решение № 672 XVII D3342 на РС ХанOVER, нито Решение № 1976/19.03.2019г. по гр. д. № 7749/2018г. на СГС съдържат диспозитив, налагащ правно ограничение на И. Н. Д., поради което е недопустимо такова да бъде вписвано в ЕЛРК на лицето.

След като се запозна с жалбата и приложените по делото писмени доказателства, съдът прие следното от фактическа страна:

От доказателствата по делото се установява, а и не се спори, че с Решение № 672 XVII D3342 от 15.07.2016г. на РС ХанOVER, влязло в сила на 07.12.2016г., на О. Ш. и Й. З. са възложени следните задължения, отнасящи се до И. Н. Д.: О. Ш. - грижи за здравето и определяне на местоживеенето, а Й. З. - грижи за имуществото; въпроси, свързани с жилището; получаване, отваряне и задържане на пощата; правни въпроси, молби, въпроси, свързани с институции.

С Решение № 1976/19.03.2019г. по гр. д. № 7749/2018г. на СГС, влязло в сила на 13.04.2019г., по реда на чл. 118, ал. 2 от КМЧП е признато действието на територията на Република България на Решение № 672 XVII D3342 от 15.07.2016г. на РС ХанOVER. С молба № РИВ18-ГР94-551-(5)/08.05.2019г. от жалбоподателя на основание чл. 27 от ЗГР е направено искане за вписване в ЕСГРАОН на настъпилата на 07.12.2016г. промяна в гражданския статус на И. Н. Д. и издаване на заповед за вписване на въведеното за Д. попечителство съгласно Решение № 672 XVII D3342 на РС ХанOVER. След постъпване на молбата длъжностното лице по гражданско състояние, на основание чл. 102, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № РД-02-20-9/21.05.2012г. за функциониране на единната система за гражданска регистрация, е вписало в ЕЛРК на Д. в графа „Особени забележки“, че с Решение № 1976/19.03.2019г. по гр. д. № 7749/2018г. на СГС е признато на територията на Република България Решение № 672 XVII D3342 на РС ХанOVER Ф., Отделение по възлагане и отмяна на попечителства.

Постановено е и оспореното в настоящото производство Решение № РИВ18-ГР94-551-/6/21.05.2019г. на кмета на р-н Изгрев СО, с което е отказано да бъде вписано в регистъра на населението наложено правно ограничение. Административният акт е мотивиран с липса на изричен диспозитив в съдебните решения за поставяне под пълно или ограничено запрещение. Изложено е още, че при липса на съдебно решение за поставяне под запрещение, включително и вида на същото по см. на чл. 100, ал. 2 от Наредба № РД-02-20-9/21.05.2012г., е недопустимо административният орган да тълкува волята на съда, съобразно мотивите на съдебните решения, още повече, че в Решение № 672 XVII D3342 на РС ХанOVER са застъпени определен кръг задължения, който не могат да бъдат съотнесени към определен вид правно ограничение.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град формира следните правни изводи:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в срок от лице с правен интерес да оспорва отказа за извършване на исканото действие по см. на чл. 21, ал. 4 от АПК. Жалбата е депозирана на 08.07.2019г. по пощата, видно от пощенски плик с клеймо на л. 10 от делото, като съобщението по чл. 61 от АПК за Решение № РИВ18-ГР94-551/6/21.05.2019г. е връчено на 25.06.2019г. на процесуалния

представител на жалбоподателя (л. 29).

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

С молба вх. № РИВ18-ГР94-551-5/08.05.2019г. от жалбоподателя е поискано актуализиране на правното положение на И. Д. в ЕСГРАОН, свързано с промяна в гражданския ѝ статус и издаване на заповед за вписване на въведеното за И. Д. попечителство с Решение № 672 XVII D3342 на РС ХанOVER.

Обжалваният отказ е издаден в писмена форма и съдържа изискуемите от закона реквизити, в него подробно са изложени фактически и правни основания за постановяването му, като при издаването му не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Същият е издаден от материално и териториално компетентен орган.

Регистърът на населението и регистрите на актовете за гражданско състояние представляват част от националната система за гражданска регистрация на физическите лица в Република България - Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението /ЕСГРАОН/, поддържана на национално, областно и общинско ниво, като общинските администрации въвеждат и поддържат данните за гражданската регистрация на физическите лица в Локална база данни "Население", съставят актове по гражданско състояние и електронните им еквиваленти – чл. 102, ал. 1, т. 3 от ЗГР. Нормата на чл. 105, ал. 2, изр. 1-во от ЗГР предвижда, че данните се въвеждат еднократно по място на възникване на събитието или по място на изменението. В съответствие със ЗГР кметовете на общините са отговорни за гражданската регистрация на територията на общината /чл. 4, ал. 3 от ЗГР/, като актовете за гражданско състояние се съставят от длъжностното лице по гражданското състояние в общината или кметството, на чиято територия са станали събитията. Кметът на общината е длъжностно лице по гражданското състояние на територията на общината. Той може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата и кметските наместници в населените места, в които се поддържат регистри на актове за гражданско състояние, и на други длъжностни лица от общинската администрация /чл. 35, ал. 1 и ал. 3 от ЗГР/.

От анализа на тези законови разпоредби се налага изводът, че задължението за попълване и поддържане на регистрите на населението, от които да се черпи информация, е възложено на администрацията на общината, която се ръководи от кмета на общината. Именно кметът на общината е административният орган, постановяващ индивидуални административни актове по реда на ЗГР. Тази материална компетентност може да бъде делегирана на длъжностни лица от общинската администрация. С оглед изложеното съдът намира, че процесният изричен отказ е постановен от компетентен орган – кмета на р-н Изгрев СО, на когото са възложени такива функции със заповед № СОА16-РД09-1038/22.07.2016г. на кмета на Столична община.

„Гражданската регистрация“ се свежда до вписване на събитията раждане, брак и смърт в регистрите на актовете за гражданско състояние и вписване на лицата в регистъра на населението. Гражданската регистрация включва съвкупност от данни за едно лице, които го отличават от другите лица в обществото и в семейството му в качеството на носител на субективни права, като име, гражданство, семейно положение, родство, постоянен адрес и други. Условието и реда за гражданската регистрация на физическите лица в Република България /РБ/ се уреждат със Закон за гражданската регистрация. Гражданската регистрация на физическите лица в РБ се

основава на данните в актовете за тяхното гражданско състояние и в данните в други актове, посочени в закона. Актовете за гражданско състояние са: акт за раждане, акт за сключване на граждански брак и акт за смърт.

При гражданската регистрация на физическите лица в Република България се получават, обработват, съхраняват и предоставят данни, които: 1. определят тяхната самоличност; 2. определят родствените връзки между лицата по права линия от първа степен и по съребрена линия от втора степен; 3. отразяват постоянния и настоящия адрес; 4. отразяват семейното положение; 5. показват наличието на правни ограничения.

Регистърът на населението се поддържа в електронен вид и се състои от електронните лични регистрационни картони на всички физически лица български граждани, чужденци, получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в РБ и чужденци, получили статут на бежанец или хуманитарен статут, или на които е предоставено убежище в РБ. В кметства и населени места, в които няма техническо обезпечаване за преминаване към електронен регистър на населението, се поддържа регистър на българските граждани, който се състои от всички лични регистрационни картони на живите лица с постоянен адрес в това кметство. Електронният личен регистрационен картон на лица, които при раждането си получават българско гражданство, се създава в общинската администрация, където е съставен актът за раждане на лицето /чл. 78 от Наредбата/.

Електронният личен регистрационен картон съдържа данни за: име, псевдоним, пол, единен граждански номер, дата и място на раждане, акт за раждане, постоянен адрес, настоящ адрес, семейно положение, акт за сключен брак – номер, дата, място на съставяне, дата и държава на сключване на брака, ако не е сключен в РБ, и други данни, вкл. вида на правни ограничения /чл. 25, т. 21 от ЗГР/.

В електронния личен регистрационен картон се съдържат данни за вида на правното ограничение (ако лицето има такова), което може да бъде пълно запрещение, ограничено запрещение, лишен от родителски права, ограничени родителски права. Данните за правни ограничения се поддържат чрез обработване на актуализационен документ "Съобщение за правни ограничения". Актуализационният документ се обработва от длъжностното лице в общинската администрация по постоянен адрес на лицето.

Съгласно чл. 27, ал. 1 от ЗГР данните в електронния личен регистрационен картон се актуализират от общинската администрация въз основа на един от следните документи: 1. актовете за гражданско състояние или електронните им еквиваленти; 2. заявление за постоянен адрес и адресна карта за настоящ адрес; 3. удостоверение за промяна на гражданство; 4. съдебно решение; 5. други удостоверителни документи, касаещи гражданското състояние.

От изложеното следва, че оспореният отказ за актуализиране на „правни ограничения“ в личен регистрационен картон на И. Н. Д. по заявление вх. № РИВ18-ГР94-551-(5)/08.05.2019г. в район „Изгрев“ Столична община е постановен в съответствие с действащата нормативна база. За да бъде актуализирано правното положение на Д. в ЕЛРК, е необходимо съдебно решение, с което да се налага правно ограничение. Това е така, защото единствено съдът може да постави под запрещение лице, при това в строго формално производство (глава 28 от ГПК). Съдът в производството по чл. 336 от ГПК във вр. с чл. 5 от ЗЛС се произнася с решение, с което съобразно медицинския и юридическия критерий поставя едно лице под

запрещение - пълно или частично. Медицински критерий - лицето да е болно от слабоумие или душевна болест. Слабоумието е умствена недоразвитост от раждането, като идиотия, инбецилност, дебилност, олигофрения, а душевната болест (психопатия) е страдание на умствено развито лице, което обаче има за последица такова разстройство на съзнанието, което сочи на промяна на личността и обуславя неадекватно поведение. Второто кумулативно необходимо условие, за да се постави едно лице под запрещение, е наличието на правния критерий - то да не може да се грижи за своите работи.

Такова решение по административната преписка не е представено. В приложените по делото Решение № 672 XVII D3342 на РС Хановър и Решение № 1976/19.03.2019г. по гр. д. № 7749/2018г. на СГС, липсва диспозитив, съгласно който И. Н. Д. е поставена под запрещение. С решението на РС Хановър единствено се назначават попечители на И. Д.. В мотивите към самото решение се коментира здравословното състояние на Д. и извършените процесуални действия от съда. Мотивите на съдебните решения обаче нямат задължителна сила по см. на чл. 297 от ГПК респ. чл. 177, ал. 1 от АПК. Мотивите не са част от диспозитива (решението), макар и да са материализирани заедно в един писмен акт. Мотивите са писмените съображения на съда, за да достигне до решението и обхващат преценката на доказателствата, фактическите констатации и правните изводи, въз основа на които съдът е стигнал до решението. Горното е разграничено най-ясно в чл. 236, ал. 1 от ГПК, съгласно който решението трябва да съдържа: 1. датата и мястото на постановяването му; 2. посочване на съда, имената на съдиите, на секретаря и на прокурора, когато той е взел участие в делото; 3. номера на делото, по което се постановява решението; 4. имената, съответно наименованието и адреса на страните; 5. какво постановява съдът по съществото на спора; 6. в тежест на кого се възлагат разноските; 7. банковата сметка, по която да се преведат присъдените суми, или друг посочен от ищеца начин за плащане; 8. подлежи ли решението на обжалване, пред кой съд и в какъв срок. Съгласно ал. 2 на чл. 236 от ГПК към решението си съдът излага мотиви, в които се посочват исканията и възраженията на страните, преценката на доказателствата, фактическите констатации и правните изводи на съда. Аналогично е и съдържанието на чл. 172а от АПК.

Ето защо настоящият съдебен състав приема, че правилно административният орган е отклонил искането да бъде вписано правно ограничение в ЕЛРК на И. Д., като изложените съображения в Решение № РИВ18-ГР94-551/6/21.05.2019г. на кмета на р-н Изгрев, СО изцяло се споделят.

Обстоятелството, че с Решение № 672 XVII D3342 на РС Хановър, признато по реда на чл. 118 от КМЧП с Решение № 1976/19.03.2019г. по гр. д. № 7749/2018г. на СГС, са назначени попечители на И. Н. Д., не води до извода, че същата е ограничено или пълно запретена. Решението на РС Хановър е било вписано в графа „Особени бележки“ в ЕЛРК на Д., с което административният орган е изпълнил задълженията си по ЗГР.

Националното законодателство предвижда две форми на ограничаване на дееспособността – пълно запрещение и ограничено запрещение. Според чл. 5 изр. 1 вр. с чл. 3, изр. 2 от ЗЛС непълнолетните и пълнолетните, които поради слабоумие или душевна болест не могат да се грижат за своите работи, се поставят под пълно запрещение и стават недееспособни – вместо тях и от тяхно име правни действия извършват техните законни представители - родители или настойници. Следователно, когато едно лице е поставено под пълно запрещение, му се назначава настойник.

Съгласно чл. 5, изр. 2 от ЗЛС във вр. с чл. 4, изр. 2 от ЗЛС пълнолетните с такива страдания, чието състояние не е така тежко, за да бъдат поставени под пълно запрещение, се поставят под ограничено запрещение – те извършват правни действия със съгласието на техните родители или попечители, но те могат сами да сключват обикновени дребни сделки за задоволяване на текущите им нужди и да разполагат с това, което са придобили със своя труд. Следователно, когато едно лице е поставено под ограничено запрещение, му се назначава попечител. В мотивите на решението на СГС е коментирано, че разпределените функции на О. Ш. и Й. З. по отношение на И. Н. Д. са в съответствие със задълженията на настойника по българския закон. В същото време в молбата на адв. В. е направено искане да се впише въведеното попечителство. Според българското законодателство попечителството и настойничеството са два различни правни института и касаят различна степен на ограничаване на дееспособността на лицето. С решението на СГС е признато действието на решение на РС Хановер, но само за възлагане на определени задължения на О. Ш. и Й. З. по отношение на И. Д.. Нито с решението на РС Хановер, нито с решението на СГС е постановено поставяне на лицето под запрещение, както и неговата форма /пълно или ограничено/. Съгласно чл. 27, ал. 1 от ЗГР данните в електронния личен регистрационен картон се актуализират от общинската администрация въз основа на един от следните документи, вкл. съдебно решение /т. 4/.

Според чл. 100, ал. 1 и 2 от Наредба № РД-02-20-9/21.05.2012г. в електронния личен регистрационен картон се съдържат данни за вида на правното ограничение (ако лицето има такова), който може да бъде пълно запрещение, ограничено запрещение, лишен от родителски права, ограничени родителски права. Данните за правни ограничения се поддържат чрез обработване на актуализационен документ "Съобщение за правни ограничения".

Длъжностното лице по гражданското състояние действа в условията на обвързана компетентност съобразно представените му документи /"Съобщение за правни ограничения"/. В случая в решението на РС Хановер, признато с решението на СГС, са лимитативно изброени определен кръг от задължения, възложени на двама германски граждани, назначени за попечители на лицето И. Д.. В мотивите на СГС е посочено, че задълженията на назначените попечители съответстват на фигурата на настойника по българското право, а не на попечителя. Административният орган не разполага с правомощия да тълкува съдебното решение, респ. да съотнесе тези задължения, с оглед на техния характер и обем, към конкретен вид правно ограничение. При липса на изрично произнасяне от съд за поставяне на лицето под запрещение, пълно или ограничено, длъжностното лице не следва да актуализира данните в ЕЛРК чрез вписване на правно ограничение, още по-малко да преценява какъв вид правно ограничение да се впише – пълно или ограничено запрещение.

Изложеното дава основание на съда да приеме, че обжалваният акт е законосъобразен, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, II-ро отделение, 27 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Й. З., попечител на И. Н. Д., срещу Решение №

РИВ18-ГР94-551-/6/21.05.2019г. на кмета на район „Изгрев“ Столична община.
Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен
съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: